

06.11.1996, Çarşamba

Sayı: 22809

**Karar Sayısı : 96/8645**

5 Eylül 1996 tarihinde Paris'te imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 23/9/1996 tarihli ve AVGY-5471 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 30/9/1996 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Süleyman DEMİREL**  
**CUMHURBAŞKANI**

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN  
Başbakan

Prof. Dr. M. SAĞLAM  
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.

A. C. TUNÇ  
Devlet Bakanı V.

N. ERCAN  
Devlet Bakanı

Doç. Dr. A. GÜL  
Devlet Bakanı

I. SAYGIN  
Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. TEKİR  
Devlet Bakanı

N. KURT  
Devlet Bakanı

Ş. KAZAN  
Devlet Bakanı V.

N. K. ZEYBEK  
Devlet Bakanı

L. ESENGÜN  
Devlet Bakanı

M. S. ENSARİOĞLU  
Devlet Bakanı

A. C. TUNÇ  
Devlet Bakanı

B. AKSOY  
Devlet Bakanı

G. DAĞDAŞ  
Devlet Bakanı

B. AKSOY  
Devlet Bakanı V.

T. R. GÜNERİ  
Devlet Bakanı

A. YILMAZ  
Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. GÜNBEY  
Devlet Bakanı

B. ŞEKER  
Devlet Bakanı

Dr. A. DEMİRCAN  
Devlet Bakanı

Ş. KAZAN  
Adalet Bakanı

T. TAYAN  
Milli Savunma Bakanı

M. AĞAR  
İçişleri Bakanı

Doç. Dr. A. ŞENER  
Maliye Bakanı

Prof. Dr. M. SAĞLAM  
Milli Eğitim Bakanı

C. AYHAN  
Bay. ve İsk. Bakanı

Y. AKTUNA  
Sağlık Bakanı

Ö. BARUTÇU  
Ulaştırma Bakanı

M. DEMİRCİ  
Tarım ve Köy. Bakanı

N. ÇELİK  
Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

Y. EREZ  
Sanayi ve Tic. Bakanı

M. R. KUTAN  
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

İ. KAHRAMAN  
Kültür Bakanı

B. YÜCEL  
Turizm Bakanı

M. H. DAĞLI  
Orman Bakanı

M. Z. TOKAR  
Çevre Bakanı

## **Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması**

Aşağıda "Taraflar" olarak adlandırılan  
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile  
Fransa Cumhuriyeti Hükümeti,

Taraflar arasındaki ilişkileri teşvik etmek ve genişletmek ve denizcilik alanındaki işbirliğinin düzenli bir şekilde geliştirilmesini sağlamak,

Araları arasındaki ticari mübadelelerin gelişmesine katkıda bulunmak arzusuyla,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

### **MADDE I. Amaçlar**

Bu Anlaşmanın amaçları ;

- Taraflar arasında denizcilik ilişkilerinin geliştirilmesi,
- Seyir güvenliği konusunda en iyi koordinasyonun sağlanması ve deniz güvenliğinin artırılması,
- Deniz taşımacılığının gelişmesine zarar verebilecek tedbirlerden kaçınılması,
- Taraflar arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine genel olarak katkıda bulunulması,
- Gemi yapımı ve onarımı alanında işbirliğinde bulunulmasıdır.

### **MADDE II. Tanımlar**

Bu Anlaşmanın amaçlarına uygun olarak;

1. "Bir Tarafın gemisi" terimi, bu Tarafın gemi kütüğüne kaydedilmiş ve o Tarafın kendi mevzuatına uygun olarak bayrağını taşıyan her çeşit ticari gemiyi ifade eder. Anlaşmayı imzalayan Tarafların tanıdığı üçüncü ülke bayraklı gemiler, gemiyi kiralayan denizcilik şirketi veya işletmecisinin Türk veya Fransız olması şartıyla, Türkiye ile Fransa ve her iki Tarafın tanıdığı ülkelerin limanları arasında yaptıkları deniz taşımacılığında, bu Anlaşmanın 7, 8 ve 9, Maddeler dışındaki hükümlerinden yararlanabilirler.

"Bir Tarafın gemisi" terimi, savaş gemileri, hidrografik, oşinografik ve bilimsel araştırma gemileri, balıkçı gemileri, liman hizmetlerine mahsus, özellikle kılavuzluk, romörkaj ve limanlara giriş-çıkışlarda yol gösteren, kurtarma yapan, denizde eşlik eden gemiler ile tehlikeli atık maddeleri taşıyan ticari gemileri kapsamaz.

2. "Mürettebat üyesi" terimi, her iki Tarafça uygulanabilecek uluslararası sözleşmelere uygun olarak, gemi kaptanı ve sefer süresince gemide, geminin yönetimi, işletilmesi ve bakımıyla ilgili görevlerin ifası amacıyla istihdam edilen ve adı mürettebat listesine kaydedilmiş bulunan sorumlu personeli ifade etmektedir:

### MADDE III. Uygulama Alanı

Bu Anlaşma, II. Maddenin 1. paragrafında yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, karasuları da dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti toprakları ile Fransa Cumhuriyeti toprakları arasındaki denizcilik mübadelelerinin tümüne uygulanır.

Bununla beraber, bu Anlaşmanın hükümleri, kabotaj uygulamalarına ve Taraflardan her birinin yürürlükteki kanun, tüzük ve yönetmeliklerine uygun olarak kendi bayrağını taşıyan gemilere saklı tuttuğu faaliyetlere ve özellikle, liman hizmetleri, romörkaj, kılavuzluk, kırtarma ve denizde yardım, Tarafların karasularındaki balıkçılık faaliyetleri ile iç su yolu taşımalarına uygulanmaz.

### MADDE IV: Uygulamaya İlişkin Hükümler

Taraflar deniz ticaretinde serbestlik ilkesine bağlılıklarını teyid ederler. Taraflar, ülkeleri arasındaki denizcilik mübadelelerinin gelişmesine mani olacak engellerin kaldırılması ve bu mübadeleden kaynaklanan çeşitli denizcilik faaliyetlerinde işbirliği yapma hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, diğer Taraf gemilerinin karşılıklı ve üçüncü bir ülkenin limanları arasında mal taşımacılığı yapmasına engel olmama konusunda anlaşmışlardır.

Bu Madde hükümleri, ticari esaslara göre, serbest ve haklı rekabet ilkelerine uyulmak kaydıyla, Tarafların ikili dış ticareti kapsamında mübadele edilen malların taşınmasına, her iki tarafça tanınan üçüncü ülke bayraklı gemilerin iştirak etme hakkına hâlel getirmez.

### MADDE V: Limanlarda Gemilere Yapılacak Muamele

1. Taraflardan her biri, kendi limanlarında, limana kabul, serbestçe giriş, kalış ve ayrılış, liman tesislerinin kullanımı ile ilgili olarak kendi gemilerine uyguladığı muameleyi diğer Tarafın gemilerine de aynen sağlar, keza seyrüseferle ilgili diğer hususlarda ve ticari işlemler konusunda gemiler, mürettebat, yolcular ve yükler için, kendi gemilerine yaptığı muamelenin aynısını diğer Taraf gemilerine de sağlar. Bu hüküm, özellikle yükleme ve boşaltma kolaylıkları ile rıhtımlarda yer tahsisini amaçlamaktadır.

2. Taraflardan herbiri, diğer Tarafın gemilerine, liman tarifeleriyle ilgili olarak, ayırım gözetmeyen bir uygulama yapılmasını garanti eder.

3. Taraflar, limanlarla ilgili kendi mevzuatları, tüzük ve yönetmelikleri çerçevesinde, gemilerin limanlarda bekleme sürelerini kısaltmak ve anılan limanlarda yürürlükte bulunan idari, gümrük ve sağlık işlemlerini basitleştirmek amacıyla gerekli tedbirleri alırlar.

## MADDE VI: Gemilerin Tabiiyeti ve Gemi Belgeleri

1. Taraflardan her biri, diğer Tarafın yetkili makamları tarafından kendi kanun ve tüzüklerine uygun olarak düzenlenmiş olup, diğer Taraf gemilerinde bulunan belgelerde belirtilen gemilerin tabiiyetini tanıyacaktır.
2. Taraflardan birinin yetkili makamları tarafından kendi bayrağını taşıyan gemiler için verilen veya tanınan gemi belgeleri, diğer Tarafça da tanınacaktır.
3. 1969 tarihli Gemilerin Tonajlarını Ölçme Uluslararası Sözleşmesine veya yürürlükteki mevzuata göre düzenlenmiş tonaj belgelerine sahip Taraflardan her birinin gemileri, diğer Tarafın limanlarında yeniden ölçüm işlemlerinden muaf tutulacaktır. Taraflardan birinin tonaj ölçme sistemini değiştirmesi halinde bu Taraf, eşdeğer şartları belirlemek amacıyla diğer Tarafı bu değişikliklerden haberdar edecektir.

## MADDE VII: Gemiadamlarının Kimlik Belgeleri

Taraflardan her biri, diğer Tarafın yetkili makamlarınca gemi adamlarına verilmiş olan kimlik belgelerini tanır. Bu kimlik belgeleri, Türkiye Cumhuriyeti bakımından "Gemi Adamı Cüzdanı - Seaman's Identity Card" ve Fransa Cumhuriyeti bakımından "Mesleki Denizci Cüzdanı - le livret professionnel maritime" dir.

## MADDE VIII: Konaklama Limanlarında Gemiadamlarının Hak ve Yükümlülükleri

Bu Anlaşmanın VII. Maddesinde zikredilen kimlik belgeleri hamili mürettebat personeli, II. Maddede tanımlandığı gibi isimleri, geminin mürettebat listesinde ve gemi kaptanı tarafından liman yetkililerine sunulan personel listesinde yer almak kaydıyla, gemi limanda bulunduğu sürece, vize almaksızın karaya çıkabilir ve konaklama limanının bulunduğu bölge hudutları içinde konaklayabilir.

Söz konusu mürettebat personeli, karaya çıkış ve gemiye dönüşlerinde düzenleyici kontrollere uyacaktır.

## MADDE IX: Gemiadamlarının Transıt Geçiş ve Konaklama Hakları

1. VII. Maddede zikredilen kimlik belgeleri hamili mürettebat üyeleri, herbir Tarafın ülkesine giriş konusundaki karşılıklı şartları yerine getirerek ve gerektiğinde vize alarak, ister bu Tarafın limanında bulunan bir gemide atandığı göreve gitmek için, isterse kendi ülkesine dönmek için, yükleme ve boşaltma emrine sahip olmak koşuluyla, diğer Tarafın ülkesinden transıt geçiş hakkına sahiptir.

2. VII. Maddede zikredilen kimlik belgesini taşıyan mürettebat üyesi, diğer Tarafın limanında sağlık nedenleri, hizmet amaçları veya yetkili mahalli makamlarca geçerli sayılan başka nedenlerle gemiden ayrıldığı takdirde, söz konusu mahalli makamlar ilgili şahısa, hastaneye kaldırıldığında ülkede kalmak, kendi ülkesine dönmek veya diğer bir limana gitmek için gerekli izni verecektir.

3. Taraflar, milli mevzuatları çerçevesinde, VII. Maddede belirtilen kimlik belgeleri hamili olan, ancak sakıncalı kabul edilen kişilerin kendi ülkelerine girişlerini yasaklama hakkını saklı tutarlar.

#### MADDE X: Gemi Mürettebatı Hakkında Hukuki Korumaya

1. Taraflardan birinin adli makamları, geminin bayrağını taşıdığı ülkenin konsolosluk yetkilisinin onayı veya talebi olmadıkça, diğer Taraf gemisinde Kaptan ile mürettebat arasında ücret veya hizmet sözleşmesinden doğan ihtilaflara bakmaya yetkili değildir.

2. Taraflardan birinin gemisi diğer Tarafın limanında bulunduğu sırada, geminin bulunduğu yerdeki mahalli idari ve adli makamlar, aşağıdaki durumlar hariç tutulmak üzere, gemide işlenen suçlar vesilesiyle müdahalede bulunamazlar:

a) Eğer müdahale talebi gemi yetkilisince veya onun rızasıyla yapılmış ise;

b) İşlenen suç veya sonuçları, karadaki veya limandaki sükunet ve kamu düzenini bozacak veya kamu güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ise;

c) Suç, mürettebat dışında bir kişiye karşı veya mürettebat dışında bir kişi tarafından işlenmişse.

3. Bu Madde hükümleri, her iki Tarafça uygulamaya konan uluslararası sözleşmeler çerçevesinde mahalli makamların, gümrük mevzuatı ve düzenlemeleri ile kamu sağlığı, gemilerin ve limanların güvenliği, insan hayatının korunması, yük güvenliği, yabancıların ülkeye kabulü ve tehlikeli maddelerin taşınması ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik diğer koruma tedbirlerini uygulamaya koyma haklarına halel getirmez.

#### MADDE XI: Tehlikedeki Gemiler

1. Taraflardan birinin gemisinin, diğer Tarafın karasularında veya sahile yakın yerlerde karaya vurmaya veya oturması veya herhangi diğer bir hasara uğraması halinde, bu Tarafın yetkili makamları,

- Geminin bayrağını taşıdığı Devletin diplomatik veya konsolosluk memuruna, yükümlülüklerini yerine getirmesi için haber verecektir;

- Kendi bayrağını taşıyan bir gemiye sağlayacağı koruma ve yardımın aynısını sözkonusu gemiye, gemi mürettebatına, yolcularına ve gemi yüküne de sağlayacaktır.

2. Kurtarma işlemleri ve bunların düzenlenmesi, denizde arama ve kurtarma hakkındaki 1979 tarihli Uluslararası Sözleşme (IMO) ve ilgili milli mevzuata uygun olarak yürütülecektir.

#### MADDE XII: Denizcilik Şirketlerinin Gelir ve Diğer Alacaklarının Transferi

1. Taraflardan herbiri diğer Tarafın gemicilik şirketlerine, kendi ülke sınırları içinde, deniz taşımacılığından doğan gelir ve diğer kazançlarını, ödemelerini yapmak amacıyla kullanma imkanı sağlar.

2. Taraflardan herbiri, milli kanun ve tüzükleri çerçevesinde aynı şirketlere, kendi ülkesinde yapılması gereken ve yukarıda belirtilen tüm ödemelerin mahsup edilmesini müteakip, anılan gelir ve diğer alacaklarını diğer Taraf ülkesine transfer hakkını tanır.

#### MADDE XIII: İşbirliği

1. Tarafların bu Anlaşmanın yürütülmesinden sorumlu yetkili makamları:

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı;
- Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına, Deniz Ticaret Bakanlığı'dır.

Taraflardan herbiri, bu Anlaşmanın Maddelerinin uygulanmasını teminen ulusal mevzuatları uyarınca gerekli tertipleri almak ve gerekli düzenlemelerin yapılması için diğer Tarafın yetkili makamları ile istişarede bulunmak üzere, yetkili makamlarını görevlendirecektir.

2. Taraflar aşağıdaki konularda işbirliği yapacaklardır:

- a) Ülkelerindeki deniz taşımacılığı kuruluşları ve şirketleri arasındaki mübadeleleri geliştirmek ve iki ülke arasındaki deniz trafiğinin düzenli gelişmesini engelleyebilecek bütün zorlukları ortadan kaldırmak amacıyla yakın işbirliğinde bulunmak;
- b) Denizcilik faaliyetlerinde çeşitli sektörlerden gelen personelin mübadelesini ve eğitimini düzenlemek, denizde ve limanlarda ticari malların akışını hızlandırmak ve kolaylaştırmak amacıyla gerekli bilgi değişiminde bulunmak;
- c) Sözkonusu mübadelelerle ilgili faaliyetlerde, deniz ulaşımı ile boğazlardan ve karasularından geçişe ilişkin tavsiye ve belgeleri teati etmek.

#### MADDE XIV: Karma Komisyon

Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması için, Taraflar aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

- Denizcilik mübadelelerinin çeşitli yönleriyle ilgili olarak yetkili kuruluşları aracılığıyla danışmalarda bulunmak ve bilgi alışverişi yapmak;
- Taraflardan biri veya diğerinin talebi üzerine, sırayla Tarafların ülkesinde biraraya gelecek, deniz ticaretinden sorumlu Bakanlıkların temsilcilerinin başkanlık ettiği bir Karma Komisyona, deniz ulaştırmasının iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik sorunların incelenmesini tevdi etmek;
- Özellikle uluslararası alanda ortaya çıkan gelişmeleri dikkate alarak, bu Anlaşmanın hükümlerinin gözden geçirilmesini önermesi için, Karma Komisyonu bütün yetkilerle donatmak.

Böyle bir gözden geçirme, diplomatik yoldan tebliğ edilecek mektup teatisi ile gerçekleştirilecek ve Tarafların herbirinin ülkesindeki anayasal usüllere göre yürürlüğe girecektir.

#### MADDE XV: Uyuşmazlıklar

Bu Anlaşmanın uygulanmasına ve yorumlanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar, Tarafların yetkili makamları arasında karşılıklı anlayış içerisinde çözüme kavuşturulur. Uyuşmazlık devam ettiği takdirde, diplomatik yoldan çözüme kavuşturulur.

#### MADDE XVI: Uluslararası Yükümlülükler Bağıllık

1. Bu Anlaşmanın hiçbir hükmü, Taraflardan herbirinin bağlı olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerine hânel getirmez.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak bir Topluluk (AB) düzenlemesi veya Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki bir anlaşma, işbu Anlaşmanın sonuçlarını değiştirecek nitelikte olur ise, Taraflar en kısa zamanda danışmalarda bulunacaklardır.

#### MADDE XVII: Yürürlüğe Giriş - Süre - Fesih

1. Bu Anlaşma, gerekli anayasal işlemlerin tamamlandığını belirten son bildirim tarihinde yürürlüğe girer.

2. Bu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süreyle geçerlidir ve her seferinde kendiliğinden otomatik olarak beş yıl süre için temdit edilmiş sayılır.

3. Bununla birlikte, bu Anlaşma her an diplomatik yoldan feshedilebilir. Böyle bir durumda, fesih bildiriminin diğer Tarafça alınmasından bir yıl sonra bu Anlaşma sona erecektir.

Paris'te 5 Eylül 1996 tarihinde, her ikisi de hukuken eşit düzeyde geçerli olmak üzere, Türkçe ve Fransızca dillerinde iki asıl nüsha halinde düzenlenmiştir.

Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti  
Hükümeti Adına

Fransa Cumhuriyeti  
Hükümeti Adına

Gürcan DAĞDAŞ  
Devlet Bakanı

Anne-Marie IDRAC  
Ulaştırma Sorumlusu  
Devlet Sekreteri

**Accord Maritime Entre le Gouvernement de la République  
de Turquie Et le Gouvernement de la  
République Française**

Le Gouvernement de la République de Turquie et  
le Gouvernement de la République Française  
ci-après dénommés les Parties,

Désireux d'encourager et d'étendre les relations entre les Parties et d'assurer le développement constant de leur coopération dans le domaine des relations maritimes,

Désireux de contribuer au développement des échanges commerciaux entre eux,

Sont convenus de ce qui suit :

**ARTICLE I : Buts**

Les buts du présent Accord sont :

- de développer les relations maritimes entre les Parties ;
- d'assurer la meilleure coordination en matière de navigation et de promouvoir la sécurité en mer ;
- d'éviter les mesures préjudiciables au développement du transport maritime ;
- de contribuer de manière générale au développement des relations commerciales et économiques entre les Parties ;
- de coopérer dans le domaine de la construction navale et de la réparation des navires.

**ARTICLE II : Définitions**

Aux fins du Présent Accord :

1. Le terme "navire d'une Partie" désigne tout navire de commerce immatriculé comme tel aux registres maritimes de cette Partie et battant son pavillon, conformément à sa législation. Les navires battant pavillon des Etats tiers reconnus par les deux Parties, qui effectuent le transport maritime entre les ports des Parties et ceux des Etats reconnus par elles deux, peuvent bénéficier des dispositions du présent Accord à l'exception des articles 7, 8 et 9, à condition que la compagnie maritime ou l'opérateur concernés soit turc ou français.

Ne sont pas compris sous le terme "navire d'une Partie" les navires de guerre, les navires de recherche hydrographique, océanique et scientifique, les navires de pêche, les navires destinés aux services portuaires, notamment au pilotage, au remorquage, au lamanage, au sauvetage, et à l'assistance en mer, ainsi que les navires marchands assurant le transport des déchets dangereux.

2. Le terme "membre de l'équipage" désigne le Capitaine, toute personne exerçant à bord d'un navire d'une Partie une fonction liée à son exploitation ou à son entretien et figurant sur le rôle d'équipage ainsi que les personnels chargés de l'entretien ou de l'exploitation du navire inscrits sur une liste annexe au rôle d'équipage, conformément aux conventions internationales applicables en la matière aux deux Parties.

### ARTICLE III : Champ d'application

Le présent Accord s'applique à l'ensemble des échanges maritimes entre le territoire de la République de Turquie et le territoire de la République Française, sous réserve des dispositions du deuxième alinéa de l'Article II. paragraphe 1.

Toutefois, les dispositions du présent Accord ne s'appliquent pas au cabotage ni aux activités que chacune des Parties entend réserver à son pavillon conformément aux lois et règlements en vigueur, et en particulier, les services portuaires, le remorquage, le pilotage, le lamanage, le sauvetage et l'assistance en mer, les activités de pêche exercées dans la mer territoriale de chaque Partie contractante, et la navigation intérieure.

### ARTICLE IV : Principes relatifs à l'application

Les Parties réaffirment leur attachement au principe de la liberté du commerce extérieur maritime. Elles conviennent de coopérer à l'élimination des obstacles susceptibles d'entraver le développement des échanges maritimes entre les deux pays et des diverses activités qui relèvent de ces échanges.

Elles conviennent de ne pas faire obstacle à ce que les navires de l'autre Partie effectuent des transports de marchandises entre les ports de leurs pays respectifs et ceux des pays tiers.

Les dispositions du présent Article ne portent pas préjudice au droit des navires battant pavillon des États tiers reconnus par les deux Parties de participer au transport des marchandises échangées dans le cadre du commerce extérieur bilatéral des deux Parties sous réserve du respect d'une concurrence loyale sur une base commerciale.

### ARTICLE V : Traitement accordé aux navires dans les ports

1. Chacune des Parties assure dans ses ports aux navires de l'autre Partie le même traitement que celui accordé à ses propres navires en ce qui concerne l'accès aux ports, la liberté d'entrée, de séjour et de sortie, l'utilisation des installations portuaires et toutes les commodités qu'elle accorde à la navigation et aux opérations commerciales pour ses navires et leurs équipages, les passagers et les marchandises. Cette disposition vise en particulier l'attribution des places à quai et les facilités de chargements et de déchargement ;

2. Chaque Partie assure aux navires de l'autre Partie un traitement non discriminatoire en ce qui concerne les droits et taxes portuaires.
3. Les Parties, dans le cadre de leurs législations et de leurs règlements portuaires, prennent les mesures nécessaires en vue de réduire le temps de séjour des navires dans leurs ports et de simplifier l'accomplissement des formalités administratives, douanières et sanitaires en vigueur dans les dits ports.

#### ARTICLE VI : Nationalité des navires et documents de bord

1. Chaque Partie reconnaît la nationalité des navires de l'autre Partie telle qu'elle ressort des documents qui se trouvent à bord desdits navires et ont été délivrés, par l'autorité compétente de l'autre Partie conformément à ses lois et règlements ;
2. Les documents de bord délivrés ou reconnus par l'autorité compétente de l'une des Parties pour des navires battant son pavillon, sont également reconnus par l'autre Partie ;
3. Les navires de chacune des Parties munis de certificats de jaugeage délivrés conformément à la Convention internationale de 1969 sur le jaugeage des navires ou à la législation en vigueur, sont dispensés d'un nouveau jaugeage dans les ports de l'autre Partie. En cas de modification du système de jaugeage par l'une des Parties, la Partie en question informe l'autre Partie de la modification afin de déterminer les conditions d'équivalence.

#### ARTICLE VII : Documents d'identité des marins

Chacune des Parties reconnaît les documents d'identité des marins délivrés par les autorités compétentes de l'autre Partie. Ces documents d'identité sont, en ce qui concerne la République de Turquie le "Seaman's Identity Card - Gemi Adamı Cüzdanı" et la République Française, "le livret professionnel maritime".

#### ARTICLE VIII : Droits et obligations des marins dans le port d'escale

Les membres d'équipage en possession des documents d'identité énoncés à l'Article VII du présent Accord peuvent, sans visa, descendre à terre et séjourner pendant la durée des escales dans la commune du port d'escale dès lors qu'ils figurent sur le rôle d'équipage du navire, sur la liste annexée au rôle d'équipage mentionnée à l'Article 2 et sur la liste remise aux autorités du port.

Lors de leur descente à terre et de leur retour à bord du navire, les membres d'équipage doivent satisfaire aux contrôles réglementaires.

#### ARTICLE IX : Droits des marins en matière de transit et de séjour

1. Les membres d'équipages titulaires des documents mentionnés à l'Article VII ont le droit de transiter sur le territoire de l'autre Partie, sous réserve qu'ils remplissent les conditions respectives d'entrée sur leur territoire et notamment qu'ils soient munis d'un titre de voyage revêtu, le cas échéant, d'un visa, pour rejoindre soit leur poste d'affectation à bord d'un navire se trouvant dans un port de cette Partie, soit leur pays d'origine, à condition qu'ils soient munis d'un ordre d'embarquement ou de débarquement.
2. Lorsqu'un membre de l'équipage titulaire du document d'identité mentionné à l'Article VII est débarqué dans un port de l'autre Partie pour des raisons de santé, des circonstances de service ou pour d'autres motifs reconnus valables par les autorités locales compétentes, celles-ci donnent les autorisations nécessaires pour que l'intéressé puisse en cas d'hospitalisation séjourner sur leur territoire et qu'il puisse soit regagner son pays d'origine, soit rejoindre un autre port d'embarquement.
3. Les Parties se réservent le droit d'interdire l'entrée de leur territoire, dans le respect des législations nationales respectives, aux personnes en possession des documents d'identité mentionnés à l'Article VII dont la présence serait jugée indésirable.

#### ARTICLE X : Actions judiciaires à l'encontre d'un membre de l'équipage

1. Les autorités judiciaires d'une des Parties ne peuvent connaître de procès civil à la suite d'un différend entre le Capitaine et un membre quelconque de l'équipage d'un navire appartenant à l'autre Partie portant sur le salaire ou le contrat d'engagement, qu'à la demande ou avec l'accord de l'autorité consulaire du pays dont ledit navire bat pavillon.
2. Lorsqu'un navire d'une Partie se trouve dans un port de l'autre Partie, les autorités administratives et judiciaires locales n'interviennent à l'occasion d'infractions commises à bord que dans l'un des cas suivants :
  - a) si la demande d'intervention est formulée par l'autorité du navire ou avec son accord ;
  - b) si l'infraction ou ses conséquences sont de nature à compromettre la tranquillité et l'ordre public à terre ou dans le port, ou à porter atteinte à la sécurité publique ;
  - c) si l'infraction est commise par ou contre des personnes étrangères à l'équipage.
3. Les dispositions du présent Article ne portent pas atteinte aux droits des autorités locales pour tout ce qui concerne l'application de la législation et de la réglementation douanière, la santé publique et les autres mesures de contrôle concernant la sécurité des navires et des ports, la sauvegarde des vies humaines, la sûreté des marchandises, l'admission des étrangers, ainsi que le transport des déchets dangereux et la pollution marine, dans le respect des conventions internationales applicables en la matière aux deux Parties.

#### ARTICLE XI : Navires en détresse

1. Au cas où un navire de l'une des Parties ferait naufrage, s'échouerait ou subirait toute autre avarie dans la mer territoriale ou une zone voisine de l'autre Partie, les autorités compétentes de ladite Partie :
  - informent l'agent diplomatique ou le fonctionnaire consulaire de l'État dont ledit navire bat le pavillon afin qu'il assume les fonctions qui lui incombent ;
  - accordent aux membres de l'équipage, aux passagers, au navire et à sa cargaison, les mêmes protection et assistance qu'à un navire battant son propre pavillon.
2. Les opérations de sauvetage et leur organisation sont conduites en conformité avec la Convention internationale de 1979 sur la recherche et le sauvetage maritime (OMI) et la législation nationale en la matière.

#### ARTICLE XII : Transfert de revenus et autres recettes des compagnies de navigation maritime

1. Chacune des Parties accorde aux compagnies de navigation maritime de l'autre Partie le droit d'utiliser, pour effectuer des paiements, les revenus et autres recettes réalisés sur le territoire de la première Partie et résultant des transports maritimes ;
2. Chacune des Parties accorde aux mêmes compagnies le droit de transférer ces revenus et autres recettes, après déduction de tous les paiements précités, vers le territoire de l'autre Partie et conformément aux lois et règlements de la première Partie.

#### ARTICLE XIII : Coopération

1. Les autorités des Parties compétentes pour l'application du présent Accord sont :
  - Pour le Gouvernement de la République de Turquie, le Sous-Secrétariat des Affaires Maritimes auprès du Premier Ministre.
  - Pour le Gouvernement de la République Française, le Ministère responsable de la marine marchande,

Chacune des Parties donne mandat à ses autorités compétentes pour prendre les mesures nécessaires pour l'application du présent Accord et pour entrer en consultations avec les autorités compétentes de l'autre Partie en vue de prendre les dispositions nécessaires, conformément à ses lois et règlements nationaux, afin d'assurer l'application des articles du présent Accord ;

2. Les Parties coopèrent en vue de :

- a) développer les échanges entre leurs organisations et entreprises de navigation maritime, et oeuvrer en étroite collaboration à l'élimination de toutes les difficultés qui pourraient nuire à la croissance régulière du trafic maritime entre leurs pays ;
- b) organiser l'échange et la formation de personnel venant de divers secteurs d'activité maritime, échanger les informations nécessaires pour accélérer et faciliter la circulation des marchandises en mer et dans les ports;
- c) pour ce qui concerne les activités liées auxdits échanges, échanger documents et recommandations relatifs à la navigation et à la traversée des détroits et eaux territoriales.

#### ARTICLE XIV : Commission mixte

Pour l'application des dispositions du présent Accord, les Parties conviennent :

- de procéder à des consultations et d'échanger des informations par l'intermédiaire de leurs organismes compétents en ce qui concerne les divers aspects des échanges maritimes ;
- de confier l'étude des questions relatives à l'amélioration et au développement des transports maritimes entre les deux pays à une Commission mixte présidée par les représentants des Ministères responsables de la marine marchande, qui se réunit alternativement dans l'un et l'autre pays à la demande de l'une ou l'autre des Parties;
- d'attribuer à la Commission mixte toute compétence pour proposer la révision des dispositions du présent Accord en tenant compte en particulier des développements intervenant au plan international. Une telle révision se fera sous forme d'échange de lettres notifié par la voie diplomatique, et entrera en vigueur selon les procédures constitutionnelles propres à chacune des Parties.

#### ARTICLE XV : Différends

Les différends pouvant survenir quant à l'application et à l'interprétation du présent Accord sont réglés par la voie d'un arrangement entre les autorités compétentes des Parties. Si un différend persiste, il est réglé par la voie diplomatique.

#### ARTICLE XVI : Respect des engagements internationaux

Aucune disposition du présent Accord ne porte atteinte aux obligations résultant des engagements internationaux pris par chacune des Parties.

Au cas où une réglementation communautaire ou un accord conclu entre l'Union Européenne et la Turquie, intervenu postérieurement, à l'entrée en vigueur du présent Accord, serait de nature à en modifier les effets, les Parties conviennent de se consulter dans les meilleurs détails.

**ARTICLE XVII : Entrée en vigueur - Durée- Dénonciation**

1. Le présent Accord entre en vigueur à la date de la dernière notification constatant l'accomplissement des procédures constitutionnelles requises.
2. Le présent Accord est conclu pour une durée de cinq ans à compter de son entrée en vigueur et est renouvelé automatiquement, à chaque fois pour une durée de cinq ans.
3. Le présent Accord peut néanmoins être dénoncé à tout moment par la voie diplomatique ; dans ce cas, le présent Accord prend fin un an après la date de réception, par l'autre Partie, de la notification de dénonciation.

Fait à Paris le 5 Septembre 1996, en deux originaux, en langues turque et française, les deux textes faisant également foi.

Les soussignés, dûment mandatés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

Pour le Gouvernement  
de la République de Turquie

M. Gürcan DAĞDAŞ  
Ministre d'Etat

Pour le Gouvernement  
de la République Française

Mme Anne-Marie IDRAC  
Secrétaire d'Etat aux Transports